

FUNDACJA
Muzeum Pomorskie
Wojskowej Służby Polek
ul. W. Garbary 2
e-mail: archAK@um.torun.pl
TEL 870502736

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

AK
Okr. Kralcowski

††

FUGLEKICZ Katarzyna
nazw. fałsz. Jadwiga Daniszewska

3497/usk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — T: 3497/WSK

FUGLEWICZ Katarzyna
mąż: fotograf Józefo Dominika

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne.. —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

I/1.

- Relacja Katarzyny Fuglerica opracowana przez Tomasza Balbusa w „Miejscach Słowniku Biograficznym” t. 8, s. 34-36. Kserokopia. K. 3. s. 1-3.

2/1-1

Fuglewicz Katarzyna, „Jadwiga”, używała nazwiska **Jadwiga Januszevska**, (1908 – 1961) – łączniczka AK, działaczka WiN.

Urodzona 25 listopada 1908 r. w Kielnarowej na Rzeszowszczyźnie. Córka Stanisława i Magdaleny. Ukończyła szkołę powszechną. W okresie okupacji niemieckiej pracowała w drogerii przy ul. Kościuszki w Rzeszowie. W rzeszowskiej konspiracji SZP-ZWZ działała od listopada 1939 r. Została zaprzysiężona przez por. Jana Baldę „Piotr”. Prowadziła skrzynkę prasową (rozdzielała paczki z konspiracyjnym pismem Inspektoratu Rzeszowskiego AK „Na Posterunku”)

oraz skrzynkę pocztową. Udostępniała swoje mieszkanie i zaplecze sklepu jako lokale do odpraw konspiracyjnych. Współpracowała z braćmi Nalezińskimi. Równocześnie pomagała ukrywającym się Żydom. Po wkroczeniu Sowietów w sierpniu 1944 r. pozostała w konspiracji. Do października 1944 r. była łączniczką por. Czesława Nalezińskiego. Równocześnie działała w siatce wywiadu ostatniego komendanta Obwodu Rzeszów AK-DSZ kpt. M. Kawalca „Żbik”. Utrzymywała wówczas kontakty organizacyjne ze Stanisławą Bieńkowską i Stanisławem Augustynem „Wacław”. Od stycznia do sierpnia 1945 r., poprzez pozyskanych informatorów – funkcjonariuszy WUBP w Rzeszowie – Stanisława Ludwikowskiego „099”, Stanisława Graczkowskiego „098” i Mariana Babińskiego, zdobywała informacje o działaniach operacyjnych i śledczych rzeszowskiego urzędu bezpieczeństwa. Wywiadowi Podokręgu Rzeszów DSZ-WiN przekazała wiele cennych informacji o żołnierzach i oficerach AK przetrzymywanych w WUBP oraz szczegółowy plan urzędu wraz ze znajdującym się przy nim aresztem śledczym. Wg kpt. Kawalca miał on posłużyć do akcji celem uwolnienia aresztowanych. W tym samym okresie czasu 1945 roku oskarżona dowiedziała się od swych informatorów pracujących w WUBP w Rzeszowie, iż funkcjonariusz WUBP Rzeszów Urszulak Mieczysław rozpracowuje nielegalną organizację [WiN] na terenie Rzeszowa, w związku z tym, aby przeszkodzić w rozpracowaniu tejże organizacji polecił [przekazała rozkaz] swojemu informatorowi Ludwikowskiemu, aby wykonał wyrok śmierci [wydany zapewne przez komendanta rzeszowskiego podokręgu DSZ] na Urszulaku Mieczysławie, czego ten nie dokonał, mimo polecenia (z aktu oskarżenia). Brała udział w przekazywaniu grypsów aresztowanemu inspektorowi przemyskiemu, kpt. Józefowi Maciołkowi, używającemu wtedy nazwiska Józef Wolny. Za pośrednictwem strażnika więziennego podała Wolnemu nie określony bliżej preparat farmaceutyczny, który spowodował wywołanie u Wolnego Józefa choroby w następstwie, której przetransportowano Wolnego pod konwojem do Szpitala Powszechnego w Rzeszowie, skąd następnie Wolny przez członków organizacji AK został odbity i uprowadzony w niewiadomym

I/1-2

kierunku (z aktu oskarżenia). W sierpniu 1945 r. otrzymała pisemną pochwałę za wzorową pracę w konspiracji i na prośbę mjr. A. Lazarowicza zamieszkała w Rybniku przy ul. Wodzisławskiej 12. Od 1 października do grudnia 1945 r. prowadziła tam sklep z towarami mieszanymi. W lokalu miała zostać umieszczona podziemna drukarnia prasy WiN. W sklepie prowadziła również punkt kontaktowy. Utrzymywała łączność pomiędzy Cz. Nalezińskim i kpt. F. Błażem. Na przełomie lat 1945/1946 powróciła do Rzeszowa, gdzie zamieszkała przy ul. Fircowskiego 7/2. Pracowała w kiosku. Żyła w ciężkich warunkach materialnych. W styczniu 1947 r. spotkała się w Krakowie z kpt. Błażem. Odrzuciła jego propozycję wyjazdu do pracy konspiracyjnej na Pomorze. Wróciła do Rzeszowa, gdzie nie prowadziła już działalności konspiracyjnej. W styczniu 1948 r. została zdekonspirowana w wyniku śledztwa prowadzonego w MBP w sprawie aresztowanych działaczy IV Zarządu Głównego WiN. 29 maja 1949 r. została aresztowana w Rzeszowie. Rewizję osobistą przeprowadził ref. Henryk Sitarski i kierownik Sekcji II Wydziału III ppor. Józef Penar. W czasie rewizji domowej skonfiskowano jej 42 listy prywatne, dokumenty i 2 notesy z zapiskami. 30 maja 1949 r. na wniosek śledczego chor. Józefa Radnika, sankcją podpisał mjr Filip Barski. Została przekazana funkcjonariuszom Wydziału Śledczego WUBP. Była przesłuchiwana przez śledczych chor. Józefa Radzika, chor. Tadeusza Kaczora, chor. Ignacego Pacię, ppor. Jana Kurpiewskiego i chor. Michała Osiwiaka z PUBP Sędziszów. W wyniku stosowanych metod śledczych i ciężkich warunków więziennych straciła ciążę. 19 czerwca 1949 r. śledczy przygotował akt oskarżenia. Przed procesem została osadzona w więzieniu na rzeszowskim Zamku. 9 października 1949 r., dentysta Henryk Wirski, krawiec Stanisław Vogel i adwokat Mojżesz Reich w oświadczeniu dla sądu stwierdzili: *Katarzyna z Fuglewiczów Szelowa za czasów okupacji hitlerowskiej w Rzeszowie, udzielała wielu Żydom życzliwej pomocy i poparcia w najszerszym tego słowa znaczeniu, a nawet kilku Żydów ma jej do zawdzięczenia przeżycie tejże okupacji.* 5 stycznia 1950 r. WSR w Rzeszowie skazał ją na 5 lat więzienia. Składowi orzekającemu przewodniczył por. Tomasz Skup. Prokurator nie przybył na proces. Była więziona w Fordonie. 9 października 1952 r. została przetransportowana z powrotem do Rzeszowa. 30 lipca 1953 r. wywieziono ją do Brzegu nad Odrą. 9 marca 1954 r. została przetransportowana do Opola. Zwolniono ją z więzienia 30 maja 1954 r.

Zmarła 2 grudnia 1961 r., została pochowana w Chmielniku koło Rzeszowa.

Odnaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1944).

Od kwietnia 1947 r. zamężna z Władysławem Szelą.

Wydział Ewidencji i Archiwum Delegatury UOP w Rzeszowie, Raporty za okres 1 III – 1 IV, 1 V – 1 VI 1949 kierownika sekcji II Wydziału III WUBP Rzeszów do naczelnika

Wydziału II Departamentu III MBP, sygn. H-28, t. 9, k. 166, 256v; Archiwum Wojsk Lądowych-Filia nr I, Materiały Departamentu Śledczego MBP dot. K. Fuglewicz i in., sygn. 1099/50 (zeznania F. Błażeja i M. Kawalca); Archiwum Państwowe w Rzeszowie, akta śledczo-sądowe K. Fuglewicz-Szeli, sygn. 651/49; Materiały Wydziału Śledczego WUBP w Rzeszowie dot. K. Fuglewicz i in., sygn. 376/51; Balbus T., *Z dziejów prasy podziemnej 1946. „Orzeł Biały” – pismo Obszaru Południowego WiN*, „Więź”, styczeń 2001, nr 1 (507), s. 124; Naleziński Cz., *Chmielnik w latach okupacji niemieckiej 1939–1945. Wspomnienia*, Chmielnik 1996, s. 71–72; Nawrocki Z., *Zamiast wolności. UB na Rzeszowszczyźnie 1944–1949*, Rzeszów 1998, s. 115; *Rozpracowanie i likwidacja Rzeszowskiego Wydziału WiN w dokumentach UB (1945–1949)*, wybór, wstęp i opracowanie T. Balbus, Z. Nawrocki, Warszawa 2001, s. 390; *Zawołać po imieniu. Księga kobiet – więźniów politycznych 1944–1958*, opr. B. Otwinowska przy współpracy T. Drzał, Nadarzyn, 1999, t. I, s. 473.

Tomasz Balbus

J. 3497/WSK

AK
okr. Kraków
obs. Racław

++
FUGLEWICZ Katarzyna
ps. Jadwiga

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

I/F Fuglewicz Katarzyna "Jadwiga"
używała nazwiska Jadwiga Daniszewska
ur. 25.11.1908 Kielnarowa/rzeszowskie/
zmarła 2.12. 1961 Chmielnik

1.3497
AK Okrę
Kraków

Ojciec Stanisław matka Magdalena
w konspiracji od.XI.1939

SZP-ZWZ-AK

od XII/44 nadal w konspiracji
aresztowana przez UB wyrok 5 lat

zob. Małopolski Słownik Biograficzny
tom 8 str, 34-36

opa.

HM 117 wryjark

FUGLEHICZ Katarzyna

